

7 Şubat 2024

Ar-Ge ve Tasarım Merkezinde Çalışan Personele Sağlanan Yemek Hizmetinin Vergilendirilmesi

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Ücretin tarifi" başlıklı 61'inci maddesinde;

- Ücretin, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler olduğu,

- Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmeyeceği,

ifade edilmiştir. Buna göre, personele verilen yemek hizmeti ücret tanımı kapsamında olduğundan kural olarak gelir vergisine tabi olacaktır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının (18) numaralı bendi aşağıdaki gibi hüküm altına alınmıştır.

"Hizmet erbabının, ödemenin yapıldığı ayda geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarından işçi sosyal güvenlik kurumu primi ve işsizlik sigorta primi düşüldükten sonra kalan tutarına isabet eden ücretleri (Şu kadar ki, istisnaya aşan ücret gelirinin vergilendirilmesinde verginin hesaplanacağı gelir dilim tutarları ve oranları, istisna kapsamındaki tutarlar da dikkate alınarak belirlenir. Ödenecek vergi tutarı, bu suretle bulunan vergi tutarının içinde istisna tutara isabet eden kısım düşülmek suretiyle hesaplanır. İstisna nedeniyle alınmayacak olan vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamaz. Birden fazla işverenden ücret alanlarda bu istisna sadece en yüksek olan ücrete uygulanır.)"

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23'üncü maddesinde gelir vergisinden istisna olan ücretlere yer verilmiştir. Söz konusu maddenin birinci fıkrasının sekizinci bendi, ücret istisnasına tabi tutulan yemek hizmetine ilişkin olup ve aynen aşağıdaki gibi hüküm altına alınmıştır:

"Hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler (işverenlerce, işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 170,00 TL'yi¹ aşmayan kısmı istisna kapsamındadır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde aşan kısım ile bu amaçla sağlanan diğer menfaatler ücret olarak vergilendirilir.)"

Bilgener Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

Buyaka İş Merkezi
Kule: 2 No: 22
34771 Ümraniye/ İstanbul

+90 216 651 4 651
info@bilgener.com
bilgener.com

Bilgener sahip olduğu yerel uzmanlığı, faaliyete başladığı 1995 yılından beri kazandığı tecrübe ile ahenkli bir şekilde birleştiren Türkiye'nin öncü profesyonel hizmetler sağlayıcı grubudur.

Bilgener'in temel hedefi; Türkiye'de faaliyette bulunan yerel ve global girişimcilerin operasyonel olarak ihtiyaç duydukları üst düzey vergi, denetim ve danışmanlık hizmetlerini tek bir noktadan sunmak suretiyle işlerini daha verimli ve sağlıklı bir şekilde yürütmelerine yardımcı olmaktır.

Bilgener, müşterilerinin sınır ötesi muhasebe, denetim, vergi ve danışmanlık ihtiyaçlarına hizmet eden lider profesyonel hizmet firmalarının oluşturduğu Londra merkezli uluslararası bir birlik olan Morison Global' in 2002 yılından beri Türkiye bağımsız üyesidir.

Yazar:
Abdullah BAYRAK
Yeminli Mali Müşavir

¹ 2024 takvim yılı için uygulanacak bedel (324 seri no'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği)

Yemek istisnasının uygulamasına yönelik açıklamalar 186 seri no'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 322 seri no'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yapılmıştır.

Diğer yandan, 5746 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre, Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinde yürütülen Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde çalışan Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin Kanunda belirtilen kısmı verilecek muhtasar beyannamesi üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir.

Buna göre, Kanun maddesindeki hükümler ile ilgili Tebliğlerdeki düzenlemeler dikkate alınarak Ar-Ge/Tasarım Merkezinde çalışan teşvik kapsamındaki personele farklı şekilde sağlanan yemek hizmetinin vergilendirilmesine ilişkin açıklamalar aşağıdaki tabloda yapılmıştır:

Yemek Hizmetinin Veriliş Şekli	Gelir Vergisi Durumu	Gelir Vergisi Stopajı Teşviki	Ar-Ge ve Tasarım İndirimi
İşverenlerce, personele işyerinde veya müşterilerinde verilen yemek hizmeti (herhangi bir tutarla sınırlı olmaksızın)	Ücret istisnasına tabi olacaktır.	Ücret istisnasına tabi olduğundan gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında terkin edilecek bir vergi olmayacaktır.	Personelin gelir vergisi stopajı teşviki kapsamındaki Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin çalışmalarına isabet eden yemek hizmet bedeli (personel gideri) Ar-Ge ve tasarım indirimi hesaplamasında dikkate alınacaktır.
İşverenlerce, hazır yemek hizmeti yapan mükelleflerden satın alınan yemeğin personele işyerinde veya müşterilerinde verilen yemek hizmeti (herhangi bir tutarla sınırlı olmaksızın)			
İşverenlerce, işyerinde veya müşterilerinde yemek verilmeyip yemek hizmeti veren işletmelerde bu hizmetin sağlandığı durumlarda, bu işletmelere yapılan ödemelerin her bir çalışan için çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 170,00 TL'yi aşmayan kısmı ²			
İşverenlerce, işyerinde veya müşterilerinde yemek verilmediği ve yemek hizmetinin, yemek kartı ve/veya yemek çeki hizmeti veren işletmelerin yemek kartlarına yükleme yapılmak veya yemek çeki satın alınmak suretiyle verildiği durumlarda, her bir çalışan için çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 170,00 TL'yi aşmayan kısmı			
İşverenlerce, işyerinde veya müşterilerinde yemek verilmediği ve personele nakit ödeme yapılan durumlarda, her bir çalışan için çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 170,00 TL'yi aşmayan kısmı ³	Ücret olarak vergilendirilecektir. ⁴	Personelin teşvik kapsamındaki Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin çalışmalarına isabet eden yemek hizmet bedeli (personel gideri) gelir vergisi stopajı teşvikinden faydalanılacaktır.	
İşverenlerce, işyerinde veya müşterilerinde yemek verilmeyen durumlarda, yemek hizmeti verenlere/yemek kartı vb. hizmeti veren işletmelere/personelle yapılan çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 170,00 TL'yi aşması halinde, aşan kısım			

²Yemek bedeli faturası, işveren adına düzenlenecektir. Ancak, faturaya yemek yiyen hizmet erbabının adı ve soyadı ile yemek yediği gün sayısı bir liste halinde eklenecektir. Fiilen çalışılmayan günler için de yemek bedeli ödemesi halinde, bu ödeme istisna kapsamının dışında kalacaktır (186 seri no'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği).

³Nakit olarak yapılan yemek bedeli ödemelerinin, 18/11/2008 tarihli ve 27058 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ücret, Prim, İkramiye ve Bu Nitelikteki Her Türlü İstihkakın Bankalar Aracılığıyla Ödenmesine Dair Yönetmelikte belirlenen ödeme usulüne göre yapılması gerekmektedir (322 seri no'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği).

⁴Tam zamanlı çalışmayan hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri ile yeni işe başlayan ve işten ayrılan hizmet erbabına yapılan kıst ücret ödemelerinde yemek hizmet bedeli (170,00 TL'yi aşan) dahil ücret tutarını aylık asgari ücret tutarını aşmıyorsa 193 sayılı GVK'nın 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının 18'inci bendi kapsamındaki istisnadan yararlanılacak ve yemek için ödenen tutar bu kapsamda istisna olacaktır.

186 seri no'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde personele sağlanan yemek hizmetine ilişkin yüklenilen katma değer vergisine ilişkin olarak aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır:

"3. İstisna Uygulamasına Yemek Bedeline Katma Değer Vergisi Dahil Edilmeyecektir:

31.12.1984 tarih ve 18622 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 9 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin 8 inci bölümünde, "**Katma değer vergisi uygulamasında personele sağlanan menfaatlerden aşağıda sayılanlar vergiye tabi tutulmayacaktır.**

a) Personele işyerinde veya müstemilatında yemek verilmesi,

İşletmenin iktisadi faaliyetini yürütebilmesi için yapılan ve işletmede yaratılan katma değer bir unsuru olan bu masraflar, maliyetin bir parçası olduğundan, personele tahsis sırasında vergiye tabi tutulmayacak, bu mal ve hizmetlerin iktisabında yüklenilen vergiler ise genel hükümlere göre indirim konusu yapılabilecektir." denilmektedir.

Buna göre, işverenlerin işyerinde veya müstemilatında hizmet erbabına yemek vermek amacıyla satın aldıkları mal ve hizmetler nedeniyle yüklenilen vergiler, mal ve hizmet bedeline dahil edilmeyecek ve indirim konusu yapılacaktır. Öte yandan, işverenlerin civar lokantalar veya yemek verme hizmeti sağlayan yerlerden, personeline yemek vermek suretiyle sağladığı menfaatler için de bir günlük 100 bin liralık yemek bedeline katma değer vergisi dahil bulunmamaktadır. Yemek bedelinin 100 bin liralık kısmı, yukarıda da açıklandığı üzere, vergiden istisna edilecek bu bedele isabet eden katma değer vergisi işverenlerce indirim konusu yapılacaktır.

Yemek bedelinin tutarının 100 bin lirayı aşması halinde, aşan kısım (istisna tutarına isabet eden katma değer vergisi hariç olmak üzere) net ödenen ücret olarak kabul edilecek ve vergiye tabi tutulacaktır.

Örnek :

İşveren (D)'nin, civar lokantaların birisi ile yaptığı anlaşmaya göre işçisine yemek vermek suretiyle sağladığı menfaatin bir günlük tutarı (katma değer vergisi dahil) 180 bin liradır.

Bu işveren, işçisi için hazırlayacağı ücret bordrosunda, yemek bedelinin 100 bin liralık kısmını vergiden istisna ücret gösterecek, bu bedele ait (100.000 x % 15 =) 15 bin liralık katma değer vergisini indirilecek katma değer vergisi hesabına aktaracak, geri kalan [180.000 - (100.000 + 15.000) =] 65.000 lirayı da net ödenen ücret olarak kabul edip, bu ücretin brütünü hesaplamak suretiyle vergilendirecektir."

Saygılarımızla,

BİLGİLER